

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 27C/234/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209099
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zaťková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1616209099.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Katarínou Zaťkovou, v právnej veci žalobkyne: R. R., nar. XX.XX.XXXX, B. Z. XXXX/X, R., zast. JUDr. Štefan Haulík, advokát, Jesenského 2, Bratislava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Zmluva o úvere č. 105701112 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 16.10.2013, ako aj vlastná blanco zmenka zo dňa 16.10.2013, vystavená žalobkyňou ako vystaviteľom v prospech žalovaného, je neplatná.

II. Súd určuje, že Rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 16.10.2013, je neplatná.

III. Súd priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, vo výške o ktorej rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Malacky súdny poplatok vo výške 298,50 EUR, podľa priloženého príkazu na úhradu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 31.10.2016 sa žalobca domáhal, aby súd rozsudkom určil, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 16.10.2013 ako aj vlastná blanco zmenka zo dňa 16.10.2013 vystavená žalobkyňou ako vystaviteľom v prospech žalovaného je neplatná.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.10.2013 žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa zaviazal žalovaný poskytnúť žalobkyni nebankový úver vo výške 1000 EUR a žalobkyňa sa zaviazala úver splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 156 EUR, počnúc dňom 25.11.2013, celková výška záväzku tak predstavovala sumu 1872 EUR. Zmluva neobsahovala ustanovenie o výške ročnej úrokovej sadzby, avšak uvádzala, že žalobkyňa je povinná veriteľovi zaplatiť sumu 1000 EUR zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 872 EUR. K vystavenej zmluve bola uzavretá aj vlastná blanco zmenky ako zabezpečovací inštitút úverovej zmluvy, v zmysle ktorej žalobkyňa ako vystaviteľ sa zaviazala zaplatiť žalovanému zmenečne neurčitú sumu spolu so zmenkovým úrokom 0,25% denne. Postupnými splátkami v rokoch 2013 a 2014 žalobkyňa uhradila spolu sumu 760 EUR, avšak na ďalšiu splátku jej už neostávali peniaze, vzhľadom na to, že bola slobodná matka na materskej dovolenke s mesačnou výškou materskej 195 EUR. Objektívne teda v tom čase nemala finančné prostriedky na úhradu zvyšku istiny dlhu aj s poplatkami. Podľa žalobkyne zmluva porušuje ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Zmluva neobsahovala dojednanú výšku ročnej úrokovej sadzby. Zmluva obsahovala len dojednanie, že požičanú sumu 1000 EUR je žalobkyňa povinná vrátiť s poplatkom 872 EUR. Fakticky tak bol dojednaný úrok 87,2% p.a., čo je v rozpore s platnými predpismi. V treťom štvrtroku 2013, kedy bola zmluva uzavretá, bola priemerná úroková miera za spotrebiteľské úvery 8,58%. Dojednaná úroková miera 87,2% je teda o 78,62% vyššia ako

priemerná úroková miera podľa štatistík NBS. Zmluve nebola stanovená ako RPMN. Boli dojednané len náklady vo výške 872 EUR, čo je neplatné. V rozpore so zákonom bola tiež vystavená blanco zmenka so zmenkovým úrokom 0,25% denne, čo predstavuje úrok vo výške 91,25% ročne. K zmenke chýba akákoľvek dohoda o vyplňovacom práve k blanco zmenke, a dokonca v úverovej zmluve, ktorej je zmenka zabezpečovacím inštitútom, nie je absolútne žiadna zmienka o zmenke a spôsobe jej vyplnenia. Ide opätovne o neprímeranú úrokovú mieru, ktorá presahuje úrokovú mieru za spotrebiteľské úvery stanovenú NBS. V dôsledku neprímeraných zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, dosiahla dlžná suma neuhradeného dlhu k 02.10.2015 sumu 3.555,13 EUR a ku dňu 17.06.2016 sumu 4.505,14 EUR, pričom každým dňom sa táto suma zväčšuje. Keďže žalovaný medzitým pristúpil k vymáhaniu pohľadávok od žalobkyne, žiada ochranu svojich subjektívnych práv. Žalobkyňa má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, pretože bez požadovaného určenia bude zásadným spôsobom dotknutá na svojich spotrebiteľských právach, ktoré boli porušené a bude musieť vrátiť neprímerane vysokú sumu nákladov a úrokov poskytnutého úveru, ktorých dojednanie je v rozpore so zákonnou úpravou ochrany spotrebiteľa.

3. Dňa 16.11.2016 sa vo veci vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným bola so žalobkyňou uzavretá ako s podnikateľom, označeným IČO: 42131073 v zmysle Obchodného zákonníka. Teda vzťah z tejto zmluvy je potrebné považovať za vzťah obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektami. Nakoľko dlžník nemienil použiť finančné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Navyše zmluva bola uzavretá v čase, kedy podľa Obchodného zákonníka sa zmluva o úvere považuje za absolútny obchod, a preto nie je možné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o poplatok, ktorý bol predmetom zmluvy, žalovaný uviedol, že podľa aktuálnej rozhodovacej praxe, u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úrokov požadovaných bankami. Treba vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie. Je preto pochopiteľné, že vzhľadom na vyššie podnikateľské riziko budú úroky vyššie. Taktiež žalovaný ďalej uviedol, že možnosť poplatku určuje aj zákon č. 129/2010 Z.z., a to ust. § 9 ods. 10. Ďalej žalovaný poukázal na to, že ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je možné vyhlásiť za neplatné len niektoré ustanovenia zmluvy a nie zmluvu ako celok. Takisto v zmysle judikatúry ústavného súdu je potrebné uprednostniť výklad zachovávajúci platnosť zmluvy a nie výklad, ktorý platnosť zmluvy popiera. Ďalej žalovaný poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať počas konania kedykoľvek. O podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy už bolo rozhodnuté dňa 03.11.2014 rozsudkom stáleho rozhodcovského súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť 08.12.2014 a vykonateľnosť 11.12.2014. Súd by preto toto konanie mal zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania.

4. Súd vo veci rozhodol dňa 05.09.2017 Rozsudkom č.k. 27C/234/2016-79 tak, že určil, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným ako aj vlastná blanco zmenka zo dňa 16.10.2013 sú neplatné. Zároveň súd určil, že rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 16.10.2013 je neplatná. Súd priznal žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100% a zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 99,50 Eur.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd Bratislava uznesením zo dňa 31.07.2018 č.k. 4Co/55/2018-164 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že žalobkyňa vyvodzovala svoj nárok z ňou tvrdeného spotrebiteľského charakteru Zmluvy o úvere. V konaní pritom žalobkyňa svoje tvrdenie, že peňažné prostriedky potrebovala a požila na osobnú potrebu a nie za účelom podnikania nijak nepreukázala. Nie je totiž právne dôležité, na aký účel bol poskytnutý úver v skutočnosti použitý, ale je dôležitý účel, ktorý tvrdil budúci dlžník pri uzatváraní úverovej zmluvy. v rozsudku ESD sp. zn. C464/01 sa konštatuje, že pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa podľa odvolacieho súdu však s danou problematikou charakteru zmluvy o úvere dostatočne nevysporiadal.

6. Odvolací súd ďalej uviedol, že z výpovede žalobkyne súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa bola v čase uzavretia predmetnej zmluvy na materskej dovolenke a peňažné prostriedky, ktoré od žalovaného získala použila na úhradu svojich každodenných potrieb. Živnosť, ktorú v tom čase mala evidovanú,

mala podľa jej vyjadrenia len formálne, táto živnosť bola neaktívna. Žalobkyňa svojou výpoveďou podľa neho potvrdila, že keď mala záujem pôžičku získať, bola zo strany pracovníkov žalovaného inštruovaná, aby doniesla živnostenský list, že je to tak lepšie. Nadobudla tak dojem, že bez uvedenia identifikačného čísla v zmluve pôžičku nedostane. Argumentácia žalovaného, že žalobkyňa v danom vzťahu vystupuje ako podnikateľka spočívala podľa súdu prvej inštancie len v tom, že žalobkyňa v zmluve uviedla svoje IČO. Dospel preto k záveru, že zo strany žalovaného nebol preukázaný konkrétny súvis poskytnutého úveru s údajnou podnikateľskou činnosťou žalovanej. Naopak, zo strany žalobkyne mal bezpochyby preukázané, že peňažné prostriedky brala ako fyzická osoba, a to na úhradu svojich každodenných potrieb. Súd prvej inštancie však neuviedol, na základe čoho dospel k tomuto záveru, z akého dôkazu tento záver vyvodil. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie tak založil svoj záver týkajúci sa spornosti charakteru zmluvy o úvere bez ďalšieho len na výpovedi žalobkyne bez dostatočného sa vysporiadania s námietkami žalovaného. Preukázanie účelu poskytnutia úveru predstavuje právne významnú skutočnosť, pričom dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania ako napr. použitia pre účely podnikania úverového dlžníka, zaťažuje toho, kto takúto výnimku z charakteru spotrebiteľskej zmluvy vzhľadom na tvrdý účel tvrdí, teda žalovaného ako veriteľa. Žalovaný dôkazné bremeno ohľadom preukázania tejto skutočnosti uniesol na základe zmluvy o úvere, kde je uvedený ako jediný účel poskytnutia úveru žalobkyne za účelom podnikania s uvedením žalobkyne -dlžníčky ako fyzickej osoby- podnikateľky s uvedením IČO a pokiaľ žalobkyňa túto skutočnosť namietala, bolo jej dôkaznou povinnosťou túto skutočnosť vyvrátiť a preukázať, nielen tvrdiť. Pokiaľ žalobkyňa uviedla, že pri podpisovaní zmluvy o úvere bola žalovaným uvedená do omylu, aj s týmto jej tvrdením sa súd prvej inštancie dostatočne nevysporiadal, nakoľko nešlo v danom prípade o bežnú formulárovú zmluvu, akou bývajú zmluvy s vyznačenými políčkami pre zaškrtnutie účelu úveru, ale žalobkyňou bolo podpísané prehlásenie jedného účelu úveru v zmluve. Je preto potrebné pre posúdenie nároku žalobkyne sa dostatočne a presvedčivo vysporiadať s účelom poskytnutého jej úveru pre posúdenie charakteru predmetnej zmluvy o úvere. Odvolací súd mal tak závery súdu prvej inštancie za odporujúce obsahu doposiaľ vykonaným dôkazom a doposiaľ vykonané dokazovanie jeho právneho názoru nenasvedčuje.

7. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 12.06.2019, na ktorom sa zúčastnila žalovaná a jej právny zástupca. Žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a žiadal konať vo svojej neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že danej veci naozaj išlo o spotrebiteľský vzťah, a to preto, lebo tým, že išlo o formulárovú zmluvu, ktorú podpísal za žalovaného mandatár, žalobkyňa nemala možnosť túto zmluvu individuálne ovplyvniť z hľadiska jej obsahu. Zmluvu uzatváral za žalovaného mandatár, teda jeho agent. Pri klasickej obchodnej zmluve sa overujú príjmy a výdavky podnikateľa, ktorému sa poskytuje úver. Podnikateľ, ktorý úver prijíma si prostriedky eviduje vo svojom účtovníctve na strane aktív a ako aj na strane pasív, podáva daňové priznanie dane z príjmu atď. nič podobné sa v tomto prípade nestalo. Aj z formy zmluvy je vidieť, že išlo o formulárovú vopred pripravenú zmluvu, kde sa dopĺňali len základné náležitosti týkajúce sa dlžníka, výšky úveru, úroky a splatnosti. Ďalej, že nešlo o riadne obchodný vzťah svedčí aj o tom, aký bol právny status poskytovateľa úveru a teda žalovaného v tomto konaní. Žalovaný nemal oprávnenie poskytovala obchodné úvery, ale vyslovene len spotrebiteľské úvery. Bol vedený v registri NBS ako osoba oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery. Žalobkyňa v roku 2012, teda rok pred podpisom Zmluvy bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky. Pokiaľ ide o rok 2013 právny zástupca poukázal na potvrdenie daňového úradu, že dňový subjekt - žalobkyňa nepodala daňové priznanie z dani z príjmu FO za zdaňovacie obdobie 2013, ktorá by vykázala príjmy zo živnosti, potvrdenie o úhrade poisťného na verejné zdravotné poistenie v roku 2013 zo dňa 04.06.2019, žalobkyňa teda nemala povinnosť platiť minimálne odvody a teda objektívne nemohla byť podnikateľkou. Odvody v roku 2013 platil za žalobkyňu štát, nakoľko bola osoba na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok, trvale sa starala o dieťa do 1 roka v čase podpisu zmluvy, a teda ani nemohla podnikat'. Právne predpisy neumožňujú podnikanie, pretože musíte dať čestné prehlásenie do sociálnej poisťovne, že nebudete podnikat', ale len na základe takéhoto prehlásenia nemusí osoba, ktorá poberá rodičovský príspevok platiť odvody. Odvody za ňu platil štát, vyplýva to z § 26 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Znamená to, že žalobkyňa nebola podnikateľkou, mala zákaz podnikat' od 24.10.2012 do 24.10.2015, kedy poberala rodičovský príspevok.

8. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že v roku 2008 si zriadila živnosť, potom bola pozastavená, potom si ju znova otvorila v roku 2013, a to len z toho dôvodu, že bola na materskej dovolenke a mala známych, ktorí vykonávali poistenie v oblasti neživotného poistenia a v prípade, že by aj ona chcela

túto činnosť vykonávať, tak potrebovala mať živnosť, ale nemala z tejto živnosti žiaden príjem. Bola to živnosť sprostredkovateľská, ktorú však nevykonávala a ukončila ju v roku 2019.

9. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 06.09.2019, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa a jej právny zástupca, žalovaný neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a požiadal konať vo svojej neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne uviedol, že pokiaľ ide o zmenku neplatnosť vidí v tom, že v zmenke bol dojednaný úrok 0,25% denne, t.j. 91,25% ročne. Tak isto zmenky nie je možné dávať podpisovať v spotrebiteľských vzťahoch. Ďalej pokiaľ ide o úrok z poskytnutej istiny ten bol vo výške 87,2% ročne, pričom v treťom štvrtroku roka 2013, kedy bola zmluva uzavretá bola priemerná úroková miera za spotrebiteľské úvery do 1 roka splatnosti vo výške 8,58%, dojednaná úroková miera je teda o 78,62% vyššia ako bola priemerná úroková miera v danom čase. Vďaka tomu narastal dlh z 1.000 Eur na 9.000 Eur. Pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, tá bola uzavretá ako samostatná listina, avšak spotrebiteľovi takáto listina ani nemala byť predložená. To, že žalobkyňa bola uvedená do omylu vyplýva z toho, že žalovaný ju manévroval so situácie, v ktorej bol uzatvorený obchodno-právny vzťah v zmysle obchodného zákonníka garantovaný zmenkou s vysokým úročením bez práv, ktoré zákona a EÚ garantuje spotrebiteľovi. Žalovaná bola vyzvaná, aby k podpisu zmluvy doložila DIČ kartičku. Bola zneužitá jej finančná situácia a neboli jej vysvetlené skutočnosti, ktoré súvisia so zmluvou a následky, ktoré z toho plynú, nemala možnosť zmluvu pripomenkovať. Bolo to nastavené tak, že buď podpíše zmluvu, to čo oni predložia alebo peniaze nedostane.

10. Podaním doručeným súdu dňa 19.09.2019 sa vyjadril právny zástupca žalobkyne a poukázal na nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 438/2018 zo dňa 11.06.2019, podľa ktorého pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských veciach sa vyžaduje, aby mal spotrebiteľ možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade vyznačenia nesúhlasí vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Pokiaľ je táto podmienka splnená, nemožno sa dovolávať bez ďalšieho neplatnosti takejto doložky. Podľa právneho zástupcu žalobkyne v danej rozhodcovskej zmluve vôbec nie je pripustená možnosť vyjadrenia nesúhlasu. takto dojednaná zmluva je v neprospech spotrebiteľa a je teda neplatná, pretože žalobkyňa mohla buď len odmietnuť zmluvu ako celok alebo sa podrobiť všetkým podmienkam poskytnutia úveru, to znamená aj rozhodcovskému konaniu, bez možnosti uplatniť svoje právo žalobou na všeobecnom súde. Ďalej poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 210/2012 z 20.12.2012, rozhodnutie KS BB z 26.10.2012 č.k. 17CoE/175/2012. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 20Co/61/2016 v konaní proti spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., kde súd uviedol, že samotná okolnosť, že žalobca v čase uzavretia úverovej zmluvy bol držiteľom živnostenského oprávnenia nepreukazuje, že zmluvu o úvere uzavrel ako podnikateľ na účel podnikania. ďalej súd uviedol, že v prípade takýchto zmlúv, takéto dlhodobé ignorovania zákonnej povinnosti žalovaného uvádzať RPMN v zmluvách o úvere sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Vo svojom vyjadrení ďalej právny zástupca uviedol, že zo zákona na ochranu spotrebiteľa vyplýva, že je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou alebo šekom. Pokiaľ ide o neplatnosť celej zmluvy právny zástupca zotrval na svojich vyjadreniach, že zmluva je neplatná ako celom, pretože časť zmluvy, v ktorej je definovaná zmluvná strana - dlžník ako živnostník je neplatná. rovnako je neplatná časť o povinnosti dlžníka zaplatiť úver zvýšený o príslušný poplatok a odvolávka na výkon povolenia.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 26.03.2021, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa a jej právny zástupca. Žalovaný neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a žiadal konať vo svojej neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a navyše poukázal na rozhodnutie OS Malacky sp. zn. 5C/363/2014 a bod 25 odôvodnenia, kde sa súd vysporiadal s obdobným prípadom, kedy obchodnoprávnu zmluvu označil v skutočnosti za spotrebiteľskú. Na objasnenie situácie prečo mala žalobkyňa živnostenské oprávnenie právny zástupca uviedol, že žalobkyňa v roku 2008-2009 pracovala v poisťovni, avšak už v tom čase ich nútili zriadiť si živnosť a pracovať pre nich na živnosť. Bolo to však len v týchto rokoch 2008-2009. Čiže aj v tých časoch šlo o fingovanú živnosť. Na objasnenie príjmov, ktoré žalobkyňa spomínala, že mala v roku 2013 zo živnosti, išlo o situácie, kedy napríklad nejaký kamarát alebo sused oslovil žalobkyňu keď potreboval napríklad zmluvu o povinnom zmluvnom poistení na motorové vozidlo, či mu s tým nepomôže a žalobkyňa ho odkázala na makléra poisťovne. Za to jej makléer priniesol 10-20 Eur. Nebolo to oficiálne príjmy, ktoré by podliehali účtovníctvu. Keby mala oficiálne príjmy, musela by platiť aspoň minimálne odvody do zdravotnej poisťovne.

12. Vo veci súd nariadil pojednávanie na deň 19.05.2021, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa a jej právny zástupca. Žalovaný neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a žiadal konať vo svojej neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne zotrval na svojich doterajších vyjadreniach. Žalobkyňa uviedla, že kontaktovala exekútora, ktorý je povedal, že exekúcia musí prebiehať ďalej, dokiaľ nie je toto konanie právoplatne skončené. Čiže je v situácii, že od roku 2013 má zablokované všetky účty a je v zlej psychickej situácii.

13. Súd vykonal dokazovanie týmito listinnými dôkazmi: Výzva na okamžité plnenie zo dňa 17.6.2016, výzva na úhradu dlhu zo dňa 2.10.2015, priemerné úrokové miery z úverov, prehľadom splátok a pokút, zmluva o úvere zo dňa 16.10.2013, register veriteľov a pod register iných veriteľov z NBS, výpis zo stránky žalovaného, reklamačný poriadok žalovaného, zmenka zo dňa 16.10.2013, rozhodcovská zmluva zo dňa 16.10.2013, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, exekučný príkaz Ex/9538/15, upovedomenie o ďalších trovách exekúcie, prehľad splátok a pokút, e-mailom žalobkyňi od Márie Knápkovej zo dňa 11.07.2017, uznesenie č.k. 24Er/1353/2015 - 52, potvrdenie o úhrade poisťného na verejné zdravotné poistenie zo dňa 4.6.2019, potvrdenie z DÚ Bratislava zo dňa 5.6.2019, rozhodnutie UPSVaR zo dňa 27.12.2012, rozhodnutie UPSVaR zo dňa 16.10.2012, rozhodnutie UPSVaR zo dňa 17.7.2012, rozhodnutie o vyradení z evidencie uchádzačov zo dňa 12.11.2012, potvrdenie UPSVaR zo dňa 26.11.2012, rozhodnutie UPSVaR zo dňa 16.5.2012, výpisom zo živnostenského registra, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR06320/14, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku za rok 2012, 2013, 2014 a 2015, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

14. Žalobkyňa so žalovaným uzavreli dňa 16.10.2013 Zmluvu o úvere. Žalovaný sa v zmysle Zmluvy zaviazal žalobkyňi poskytnúť úver v sume 1000 Eur. Žalobkyňa sa zaviazala úver vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s príslušným poplatkom vo výške 872 Eur, t.j. celkovo sa žalobkyňa zaviazala vrátiť 1872 Eur. Žalobkyňa sa zaviazala úver vrátiť v 12 mesačných splátkach po 156 Eur počnúc dňom 25.11.2013. Žalobkyňa ako dlžník bola identifikovaná IČOm 42131073, rodným číslom a číslom OP. V zmluve bola uvedená veta: dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania.

15. Dňa 16.10.2013 žalobkyňa vstavila k zmluve zmenku č. XXXXXXXXXX. Išlo o bianco zmenku v prospech žalovaného so zmenkovým úrokom 0,25% denne.

16. Dňa 16.10.2013 žalobkyňa so žalovaným uzavreli dohodu - rozhodcovskú zmluvu, týkajúca sa sporov zo zmluvy č. XXXXXXXXXX.

17. Vo veci sa vedie exekúcia EX 9538/15 kde exekučným titulom jej rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu SR 06320/14 v prospech žalovaného. Ku dňu vystavenia exekučného príkazu 10.01.2017 celková dlžná suma predstavovala 6.632,11 EUR.

18. Dňa 17.06.2016 bola žalobkyňi vystavená výzva na okamžité plnenie právnym zástupcom žalovaného. Aktuálna dlžná suma k tomuto dňu bola 4.505,14 EUR.

19. Z výsluchov žalobkyne na pojednávaniach súd zistil, že v čase uzavretia zmluvy prišla do pobočky žalovaného v Malackách a pani sa jej spýtala, či nemá živnostenský list, že by bolo lepšie úver zobrať na tento živnostenský list. Žalobkyňa teda priniesla živnostenský list a DIČ kartičku a dali jej podpísať rôzne dokumenty bez toho, aby mala možnosť si papiere prečítať, nevie ani či bola podpísaná zmenka medzi predloženými dokumentami. Žalobkyňa uviedla, že v tom čase bola na rodičovskej dovolenke a poberala 199 Eur rodičovský príspevok a poskytnuté peniaze použila na úhradu každodenných potrieb, nakoľko s dcérou bývala u rodičov. Nemala možnosť zmeniť niektoré ustanovenia zmluvy, po podpise zmluvy jej odovzdali len zmluvu o úvere a šeky. Sprostredkovateľskú živnosť aktivovala v roku 2013, išlo o tiperskú zmluvu, že ak dala niekomu typ na uzavretie zmluvy, mohla mať z toho províziu, príjmy z toho mala tak 10-20 Eur, neboli to oficiálne príjmy, nikde ich neuvádzala a nepodávala daňové priznanie. Žalobkyňa uviedla, že pri podpise zmluvy jej nevysvetlili čo znamená keď predloží DIČ kartičku, povedali jej len, že keďže poberá rodičovský príspevok, zrejme by jej ten úver nevyšiel, že nech predloží DIČ kartičku, tak jej úver dajú. Nebola poučená o to, že úver poskytnutý na podnikanie je pre ňu nevýhodnejší. Pri podpise zmluvy nemala v rukách rozhodcovskú zmluvu ani zmenku, dostala len peniaze do ruky, šeky a dva hárky zmluvy. Živnosť, ktorú mala otvorenú v roku 2007 prevádzkovala približne rok alebo dva.

20. Z potvrdenia o úhrade poistného na verejné zdravotné poistenie v roku 2013 zo dňa 04.06.2019 súd zistil, že spoločnosť Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. potvrdila, že žalobkyňa uhradila v roku 2013 ako platiteľ poistného na verejné zdravotné poistenia poistné v úhrnnej výške 0,00 Eur.

21. Z potvrdenia Daňového úradu Bratislava zo dňa 05.06.2019 súd zistil, že daňový subjekt Michaela Kudličková nepodala daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2013, v ktorom by vykázal príjmy zo živnosti.

22. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.07.2012 súd zistil, že úrad uznal žalobkyňu za občana v hmotnej núdzi, nakoľko spĺňala nárok na pomoc v hmotnej núdzi a priznal jej dávku v hmotnej núdzi v sume 68,27 Eur od 01.06.2012.

23. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 16.10.2012 súd zistil, že žalobkyňa úrad zvýšil dávku v hmotnej núdzi na 139,07 Eur mesačne od 01.10.2012.

24. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 27.12.2012 súd zistil, že žalobkyňa bola odňatá a zastavená výplata dávky a príspevkov v sume 139,07 Eur mesačne od 01.11.2012 nakoľko je jej od mesiaca november 2012 úradom vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 194,70 Eur.

25. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 16.05.2012 súd zistil, že žalobkyňa bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 17.04.2012.

26. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 16.11.2012 súd zistil, že žalobkyňa bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.04.2012 do 23.10.2012.

27. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 12.11.2012 súd zistil, že žalobkyňa bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie na základe predloženého rodného listu dieťaťa.

28. Z výpisu zo živnostenského listu žalobkyne pod IČOm 42131073 súd zistil, že mala evidovanú živnosť od 07.07.2013 - sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb. Ostatné živnosti mala otvorené až dňa 23.09.2015 a 27.01.2016.

29. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 01.04.2021 súd zistil, že žalobkyňa od októbra 2012 poberala rodičovský príspevok v sume 194,70 Eur mesačne.

30. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 01.04.2021 súd zistil, že celý rok 2013 poberala žalobkyňa rodičovský príspevok 199,60 Eur mesačne.

31. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 01.04.2021 súd zistil, že celý rok 2014 žalobkyňa poberala rodičovský príspevok 203,20 Eur mesačne.

32. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 01.04.2021 súd zistil, že žalobkyňa poberala rodičovský príspevok do októbra 2015 v sume 203,20 Eur mesačne.

33. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 01.04.2021 súd zistil, že žalobkyňa poberala rodičovský príspevok od 01.10.2012 do 31.10.2015.

34. Podľa § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

35. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované

voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

36. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. (účinného ku dňu rozhodovania súdu) Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

37. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

38. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

39. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

40. Podľa § 52a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, Ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

41. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

42. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

43. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

44. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

45. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

46. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

47. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

48. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

49. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

50. Podľa § 9 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>> alebo osobitného zákona.

51. Podľa § 17 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

52. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

53. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

54. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

55. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

56. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

57. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

58. Podľa § 19 písm. d) CSP Popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode, má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

59. Podľa § 41 CSP Súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

60. V danej právnej veci bolo ako prvoradé potrebné vyriešiť otázku právneho postavenia žalobkyne v úverovom zmluvnom vzťahu so žalovaným vzniknutého zo Zmluvy o úvere zo dňa 16.10.2013. Podstatou sporu medzi stranami bolo to, či vzťah vzniknutý zo zmluvy o úvere možno považovať za vzťah spotrebiteľský alebo ide o vzťah, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom, keďže je žalobkyňa v zmluve označená ako živnostníčka. Od tohto posúdenia sa potom odvíja aj ďalšia právna argumentácia a procesné postupy súdu. Nedostatočné skúmanie postavenia žalobkyne v danom spore bol aj dôvod, pre ktorý odvolací súd zrušil vo veci vydaný rozsudok č.k. 27Csp/234/2016-79 zo dňa 05.09.2017. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri označení žalobkyne ako spotrebiteľky vychádzal len z jej tvrdení, ktoré neboli ničím podložené. Uviedol, že žalovaný uniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že poskytol úver na podnikanie, tým, že predložil Zmluvu, kde bola žalobkyňa označená IČOm. Ak žalobkyňa tvrdila, že konala pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľka, bolo na nej, aby túto skutočnosť v konaní preukázala. Podľa odvolacieho súdu nie je totiž dôležité, na aký účel bol poskytnutý úver v skutočnosti použitý, ale aký účel tvrdil budúci dlžník pri uzatváraní úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s účelom poskytnutého úveru a neuviedol, z čoho vychádzal, že je preukázané postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal aj s tým, že žalobkyňa uvádzala, že bola uvedená do omylu.

61. Po opätovnom a ďalšom vykonaní dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa vo veci preukázala, že v zmluvnom vzťahu so žalovaným v skutočnosti vystupovala ako spotrebiteľka. Žalovaný a žalobkyňa uzavreli dňa 16.10.2013 Zmluvu o úvere. Z údajov uvedených v obchodnom registri vyplýva, že žalovaný je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalobkyňa v zmluve o úvere bola okrem iného označená aj identifikačným číslom ako živnostník a v zmluve bola veta, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú použité na výkon podnikania. Žalobkyňa vo svojej výpovedi tvrdila, že v čase poskytnutia úveru bola na rodičovskej dovolenke a peňažné prostriedky použila na úhradu každodenných potrieb nakoľko bývala aj s dieťaťom u svojich rodičov. V doplnenom dokazovaní vykonanom po zrušení rozsudku odvolacím súdom žalobkyňa doplnila svoju výpoveď o skutkové okolnosti uzavretia zmluvy tak, že uviedla, že jej bolo povedané, že na to, aby úver dostala musí predložiť živnostenský list a DIČ kartičku. Nadobudla teda vedomie, že ak uvedené nepredloží, úver jej poskytnutý nebude. Jej úmyslom (keď vyhľadala pobočku žalovaného za účelom vyžiadania si úveru) bolo získať peniaze na úhradu každodenných potrieb a ako sama uviedla aj na dokončenie školy. Vo svojej výpovedi žalobkyňa uviedla, že sa jej nikto na účel úveru nepýtal a ani jej nebolo vysvetlené či úver poskytovaný „na živnostenský list“ je pre ňu výhodnejší alebo nevýhodnejší. Doniesla im len DIČ kartičku, dali jej do rúk peniaze, šeky a dva hárkly zmluvy. Žalobkyňa uviedla, že žalovaný žiadne iné doklady k úveru nepýtal, len občiansky preukaz. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla na otázku, že keď žiadala o pôžičku ako zdôvodňovala jej účel, odpoveď, že nič zdôvodňovať nemusela, ich to nezaujímalo. Z uvedeného mal teda súd preukázané (žalovaný skutočnosť, že sa na účel úveru pri uzatvorení zmluvy nepýtal nepoprel), že účel zmluvy pri jeho poskytovaní nebol ani zo strany žalovaného zisťovaný. Žalobkyňa predložila súdu potvrdenie z UPSVaR zo dňa 17.7.2012, že jej od 01.06.2012 bola priznaná dávka v hmotnej núdzi (t.j. v období rok a pol pred uzavretím Zmluvy). Z tohto rozhodnutia vyplynulo, že v tomto čase bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, bola jej vyplácaná dávka v nezamestnanosti, v čase žiadosti bola tehotná, študovala na vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety a mala uzavretú Dohodu o pracovnej činnosti so zamestnávateľom Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s., z ktorej mala príjem 0,0 Eur. Z predloženého rozhodnutia UPSVaR zo dňa 27.12.2012 mal súd za preukázané, že dávka v hmotnej núdzi bola žalobkyňi odňatá z dôvodu, že porodila dieťa a splnila podmienky na priznanie rodičovského príspevku od 01.11.2012 (t.j. rok pred podpisom Zmluvy). Žalobkyňa doložila súdu potvrdenie UPSVaR, že od 01.10.2012 do 31.10.2015 poberala rodičovský príspevok. Z uvedeného mal súd za preukázané, že tvrdenie žalobkyne, že v čase poskytnutia úveru bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok, je pravdivé. Z potvrdenia Daňového úradu zo dňa 05.06.2019 mal súd preukázané, že žalobkyňa za rok 2013 nepodala daňové priznanie k dani z

príjmov fyzických osôb. Z potvrdenia spoločnosti Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. zo dňa 04.06.2019 mal súd preukázané, že za rok 2013 žalobkyňa ako platiteľka poisťného neplatila žiadne úhrnné poisťné. Z uvedeného súd považoval za preukázané, že hoci mala žalobkyňa evidovanú sprostredkovateľskú živnosť (od 03.07.2013), nemala z nej žiadne príjmy a aktívne ju nevykonávala. Potvrdila to, aj vo svojej výpovedi, kde uviedla, že živnosť si aktivovala z dôvodu, že jej známi mali podobnú živnosť a ak by aj ona chcela podnikať v tejto sprostredkovateľskej sfére, musela mať živnosť otvorenú. Uviedla ale, že z nej mala príjem asi len 10-20 Eur dokopy kedy dostala od makléra poisťovne odmenu za tip na klienta. Zhodnotením tohto dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa preukázateľne počas, pred aj skoro dva roky po poskytnutí úveru poberala rodičovský príspevok a bola na rodičovskej dovolenke. Na účel pôžičky sa žalovaný pri jej poskytnutí nepýtal, ale bez vysvetlenia len na základe DIČ kartičky do zmluvy vpísal IČO hoci úmyslom a účelom úveru zo strany žalobkyne nebolo použiť peňažné prostriedky na podnikanie, pretože toto v skutočnosti ani nevykonávala. Uvedené podporuje aj skutočnosť, že žalobkyňou predložené doklady z UPSVaR, Daňového úradu a spoločnosti Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. preukazujú, že živnosť mala od júla 2017 evidovanú len formálne a žiadne príjmy z tejto živnosti nemala a živnosť nevykonávala, nepodávala daňové priznanie z týchto príjmov ani neplatila zdravotné odvody ako podnikateľský subjekt. Súd mal teda za to, že žalobkyňa v konaní preukázala, že pri uzatváraní a plnení zmluvy mala postavenie spotrebiteľky tak ako to vyžaduje definícia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, teda nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a účelom zmluvy nebolo prijať peňažné prostriedky na výkon podnikania, napriek tomu, že v Zmluve bola takáto formulácia uvedená bola v nej označená IČOm ako podnikateľský subjekt. Žalobkyňa tak účinne poprela a preukázala skutočnosť, že v Zmluve bolo napísané, že finančné prostriedky sa poskytujú na výkon podnikania. Navyše súd považuje za potrebné dodať, že bolo už opakovane judikované aj Súdnym dvorom EÚ, že to, že osoba má aj aktívnu živnosť a vykonáva podnikanie ešte automaticky neznamená, že nie je možné, aby si vzala spotrebiteľský úver.

62. Súd teda posudzoval žalobkyňu v danej veci ako spotrebiteľku podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

63. Ako prvé sa súd zaoberal otázkou procesnej prípustnosti takto podanej určovacej žaloby a dospel k záveru, že v prípade žaloby o určenie neplatnosti Zmluvy, blanco zmenky a rozhodcovskej zmluvy ide o žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP o určenie právnej skutočnosti, podľa osobitného predpisu. Nemožno takýto typ žaloby podradiť pod ust. § 137 písm. c) CSP, v zmysle ktorého je na takýto typ žaloby potrebné preukázanie naliehavého právneho záujmu, nakoľko v tomto prípade nejde o určenie, či tu právo je alebo nie je. Typickou žalobou v zmysle § 137 písm. c) CSP je žaloba o určenie vlastníckeho práva k veci. V danom prípade však ide o určenie právnej skutočnosti, ktorou je spotrebiteľská zmluva o úvere, blanco zmenka a rozhodcovská zmluva. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti odporuje zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav, a preto pri žalobe na určenie právnej skutočnosti by rozsudok určoval niečo, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne to, či je v prítomnosti. Z uvedeného dôvodu právna úprava v Civilnom sporovom poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP iba za predpokladu, že to vyplýva z osobitného predpisu (najmä hmotného práva).

40. Súd teda skúmal ako podmienku procesnej prípustnosti žaloby podľa ust. § 137 písm. d) CSP, či určenie takejto právnej skutočnosti vyplýva z osobitného právneho predpisu. Za takéto ustanovenie osobitného predpisu v tomto konaní súd ustálil § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. aktuálneho ku dňu rozhodovania súdu a jednak § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré umožňujú spotrebiteľovi brániť sa žalobou na súde proti porušiteľovi jeho spotrebiteľských práv. Súd teda dospel k záveru, že žaloba žalobcu o určenie neplatnosti úverovej zmluvy, blanco zmenky a rozhodcovskej zmluvy je procesne prípustným prostriedkom ochrany žalobkyne a navyše v konaniach týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľa ako slabšieho subjektu zmluvného vzťahu. V tejto situácii teda bolo nadbytočným zaoberať sa otázkou naliehavého právneho záujmu, ktorý by bolo potrebné skúmať, ak by išlo o žalobu o určenie podľa § 137 písm. c) CSP.

64. Ďalej súd považoval potrebné zaoberať sa otázkou námietky miestnej nepríslušnosti vnesenej žalovaným dňa 05.04.2017. Túto námietku súd nepovažoval, za dôvodnú. V zmysle § 41 CSP súd skúma miestnu príslušnosť len na námietku žalovaného vnesenú pri prvom úkone, ktorý mu patrí. Prvým úkonom žalovaného vo veci bolo vyjadrenie k žalobe doručené dňa 16.11.2016. Námietku miestnej

nepríslušnosti žalovaný vzniesol až vo svojom druhom podaní, a to dňa 05.04.2017. Nie sú teda splnené podmienky, aby súd na jeho námietku prihliadal. Okrem toho však súd dodáva, že keďže vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným súd posúdil ako spotrebiteľský vzťah, príslušnosť Okresného súdu Malacky bola daná v zmysle § 19 písm. d) CSP, ako súdu v obvode ktorého má adresu trvalého pobytu žalobca spotrebiteľ, nakoľko v konaní ide o spotrebiteľský spor. Žalobkyňa ako spotrebiteľka má adresu trvalého pobytu Ľudovíta Fullu 2776/8, Malacky.

65. Predmetom tohto konania bolo určenie neplatnosti zmluvy o úvere, vystavenej blanco zmenky a rozhodcovskej zmluvy, ktorú uzavrela žalobkyňa ako spotrebiteľka so žalovaným ako dodávateľom pri plnení jeho podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa namietala v prvom rade platnosť celej úverovej zmluvy z dôvodu, že je neplatná v časti určenia subjektu, s ktorým sa zmluva uzatvára, keďže žalovaný označil žalobkyňu IČOm a neplatná v časti odplaty za poskytnutý úver.

66. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami je tak jednoznačne, napriek uvedeniu identifikačného čísla žalobkyne v zmluve, zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň zmluvou podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľská zmluva predstavuje osobitný druh zmluvy, pri ktorej na jednej strane vystupuje v silnejšej pozícii dodávateľ, osoba konajúca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na druhej strane v slabšej pozícii spotrebiteľ, fyzická osoba, ktorá pri jej uzatváraní nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. V uvedenom prípade bola uzavretá zmluva označená ako zmluva o úvere uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a v zmluve bolo dohodnuté, že ich vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Uvedené označenie ani dojednanie nie je ale prekážkou aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako aj ďalších právnych predpisov spotrebiteľského práva, ktoré súd aplikuje na všetky zmluvy, bez ohľadu na ich právnu formu, ak jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Vzhľadom k charakteru subjektov, ako už bolo vyššie uvedené, podmienku jednej zmluvnej strany v podobe spotrebiteľa mal súd v uvedenom konaní splnenú.

67. Zo Zmluvy o úvere č. 105701112 zo dňa 16.10.2013 súd zistil, že Zmluva bola dohodnutá bez určenia úrokovej sadzby, avšak bolo dojednané, že žalobkyňa ako dlžník je povinná vrátiť sumu požičanú (1.000 Eur) zvýšenú o poplatok vo výške 872 Eur, a teda spolu je dlžník povinný vrátiť podľa zmluvy sumu 1.872 Eur, a to len v 12 mesačných splátkach v sume 156 Eur mesačne. Poplatok nebol v Zmluve o úvere nikde špecifikovaný a ani vysvetlený. V bode 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (č.l. 288) je uvedené, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Keďže úver bol poskytnutý na sumu 1.000 Eur a odplata bola určená ako 872 Eur za rok, potom odplata predstavuje 87,2 % ročne (dohodnutá časť poplatku pripadajúca na úrok - $1/3$ z 872 Eur = 290,67 Eur, t.j. 29,10 % a dohodnutá časť poplatku pripadajúca na náklady úveru - $2/3$ z 872 Eur = 581,34 Eur, t.j. 58,13%).

68. V prvom rade súd dospel k záveru, že takto formulovaná zmluva je pre spotrebiteľa vyjadrená nezrozumiteľne, nakoľko spotrebiteľovi nie je zrejmé, z čoho odplata - poplatok pozostáva. Nepostačuje uvedenie rozpisu poplatku vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, pretože tak dôležitá náležitosť zmluvy akou je odplata za poskytnutie finančných prostriedkov musí byť spotrebiteľovi jasná už z textu Zmluvy o úvere a musí byť v jej texte jednoznačne zakomponovaná. V uvedenom prípade sa tak nestalo. Žalovaný súdu nijak nepreukázal, že by so spotrebiteľom dohadovanú odplatu prejednal a túto mu aj vysvetlil, a teda ju s ním individuálne dojednal.

69. Ďalej súd uvádza, že dojednaná odplata v tomto prípade v celkovej výške 87,2 % ročne tvorená úrokom a nákladmi poskytnutia úveru ďaleko presahuje odplatu bežne poskytovanú za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na trhu. Podľa údajov z NBS priemerné úrokové sadzby v marci 2013 na spotrebiteľské úvery do jedného roka predstavovali 8,67%. Čiže odplata 87,2% je až 10-krát vyššia ako bežne poskytovaná odplata za spotrebiteľské úvery, čo je v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ale aj s § 39 Občianskeho zákonníka, a teda je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi a nemôže požívať právnu ochranu. Takto až úžernícky dojednaná odplata je dôvodom absolútnej neplatnosti celej Zmluvy o úvere v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Takto dojednaná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto úžerné protiplnenie je ťažko možno podrobiť moderácii. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi v jeho záujme. Inak vymedzený poplatok, resp. neurčitý poplatok však možno požadovať za neprijateľnú podmienku,

ktorej zodpovedá poplatok za plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktorú slúži výlučne na prospech dodávateľa. Z celospoločenského hľadiska sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Navyše za situácie kedy žalovaný voviedol žalobkyňu do zmluvného vzťahu, kde ju bez nejakého jej vyžiadania alebo informovania označil za podnikateľku a uviedol v zmluve, že úver je použitý na podnikanie, pričom nepostupoval s odbornou starostlivosťou a skutočnosť, či žalobkyňa skutočne má záujem získať poskytnutý úver na účel podnikania ani nezisťoval a nieto ešte nejak s odbornou starostlivosťou preveroval. Uvedené tvrdila žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní a žalovaný. Ostal v konaní nečinný v tom smere, že túto časť jej tvrdenia nepoprel. Žalovaný nedodržaním jeho odbornej starostlivosti a zásad čestnosti a morálky porušil zákon § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa a v rozpore s dobrými mravmi vystavil Zmluvu na žalobkyňu ako podnikateľku a uviedol, že úver je poskytnutý na podnikanie, pričom uvedená skutočnosť bola na ujmu žalobkyne, pretože mali byť obchádzané ustanovenia o ochrane spotrebiteľa a mala sa jej povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky riadiť len ustanoveniami Obchodného zákonníka. Takéto konanie žalovaného a teda takto uzavretá zmluva o úvere nemôže požívať právnu ochranu a súd ju považuje za neplatnú ako celok v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

70. Súd ďalej uvádza, že nie je možné ani aplikovať to, že ak súd zistí absolútnu neplatnosť niektorej časti zmluvy, nemožno takúto čiastočnú neplatnosť vzťahovať na celú Zmluvu a určiť ju ako celok za neplatnú. Súd v predmetnej veci zohľadnil najmä to, že podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere ako takej je poskytnutie peňažných prostriedkov za odplatu - úrok. Zákon samotný považuje dojednanie úroku pojmový znak daného právneho vzťahu. Predmetná Zmluva o úvere zo dňa 16.10.2013 dojednanie o úrokovej sadzbe vôbec neobsahuje. Zmluva obsahuje len uvedenie poplatku úveru, ako sumy 872 Eur. Takéto dojednanie úrokovej sadzby je podľa názoru súdu neplatné. Zákon jasne definuje nielen v § 497 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere vo všeobecnosti, ale aj v Zákone o spotrebiteľských úveroch, že obligatórnou náležitosťou Zmluvy o (spotrebiteľskom) úvere je ročná úroková sadzba úveru. Pri výbere z ponúk na trhu spotrebiteľských úverov je jedným zo základných kritérií, ktorým sa spotrebiteľ riadi aj úroková sadzba poskytovaného úveru. Táto informácia ovplyvňuje ekonomické správanie spotrebiteľa a v konečnom dôsledku ovplyvní aj to, či si spotrebiteľ úver od danej spoločnosti zoberie alebo nie. Neuvedenie úrokovej sadzby úveru v zmluve o úvere je jednoznačne porušenie zákona a nespĺnenie podstatnej náležitosti zmluvy. Navyše uvedenie len výšky ceny poskytnutého úveru pri vedomosti veriteľa, že úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy, je možné označiť aj ako za konanie v rozpore s dobrými mravmi s cieľom ovplyvniť správanie spotrebiteľa a neuvedením zákonných náležitostí využiť neskúsenosť a tieseň spotrebiteľa vo svoj prospech. Úroková sadzba úveru je síce len časťou samotnej zmluvy ale ide o podstatnú časť zmluvy. Hoci nespĺnenie obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusí samo o sebe znamenať neplatnosť zmluvy ako takej (zákon takýto úver namiesto neplatnosti zmluvy sankcionuje určením úveru za bezúročný a bez poplatkov), avšak v situácii keď ide o esenciálnu časť zmluvy, pričom zmluva, ktorá má formulárovú podobu a bola skoncipovaná výlučne žalovaným - veriteľom nezodpovedá požiadavkám stanoveným v zákone, berúc zreteľ na povahu právneho úkonu, obsah právneho úkonu, ktorý zakladá hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech slabšieho spotrebiteľa ako aj vzhľadom na evidentnú nadvládu nad dlžníkom - žalobcom, je súd toho názoru, že Zmluva je neplatná ako celok v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Takisto aj súd zobral do úvahy skutočnosť, či bez dojednania odplaty - úroku by bola daná vôľa strán Zmluvu o úvere uzavrieť ako celok. Podľa názoru súdu možno v danej veci konštatovať, že úmyslom žalovaného ako podnikateľského subjektu poskytujúceho spotrebiteľské úvery za odplatu asi nebolo poskytnúť úver bezúročne. V priebehu konania tak ani žalovaný sám netvrdil, že by do zmluvného vzťahu vstúpil, aj keby odplata za poskytnuté peňažné prostriedky dojednaná nebola. Napokon súd zohľadnil aj skutočnosť, že konanie žalovaného, ktorým si dá sľúbiť plnenie, ktoré je v hrubom nepomere s poskytnutým plnením a pritom zneužije finančnú tieseň slabšej strany je neplatným právnym úkonom úžerníckeho charakteru. Prítom v danej veci keďže žalobkyňa bola v tom čase na rodičovskej dovolenke a poberala len rodičovský príspevok, preukázateľne v tiesni bola. Preto súd žalobe žalobcu v tejto časti vyhovel a určil, že Zmluva o úvere č. 1105701112 zo dňa 16.10.2013 je neplatná ako celok.

71. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že žalovaný ju uviedol pri podpise Zmluvy do omylu v otázke jej určenia ako podnikateľa pri uzatváraní zmluvy. Nie každý omyl ako nezhoda vôle s prejavom je právne relevantný. Na to, aby úkon bolo možné vysloviť za neplatný musí ísť o omyl v podstatnej skutočnosti, omyl musel byť vyvolaný druhou stranou a omyl je ospravedlniteľný. Omyl môže nastať v predmete plnenia, vo vôli alebo aj v osobe konajúceho. Predmetom plnenia a predmetom právneho úkonu bolo poskytnutie pôžičky. V

tomto prípade vôľa oboch strán jednoznačne smerovala k tomuto predmetu plnenia. V danej veci je však súd toho názoru, že vo veci nenastal právne relevantný omyl v otázke subjektu právneho vzťahu, pretože žalovaný mal úmysel uzavrieť zmluvu práve so žalobkyňou a nie inou fyzickou osobou. Nedošlo k omylu v subjekte právneho úkonu. Konanie žalovaného spočívajúce v označení žalobkyne ako podnikateľky súd skôr posúdil ako nekalú obchodnú praktiku a konanie v rozpore so zákonom, obchádzanie zákona a konanie v rozpore s dobrými mravmi.

72. Žalobkyňa zároveň v podanej žalobe žiadala vysloviť neplatnosť blanco zmenky, ktorá bola vystavená v prospech žalovaného dňa 16.10.2013, t.j. v deň uzavretia zmluvy. Žalobkyňa predložila súdu kópiu tejto zmenky. Zmenka je označená číslom 105701112, čo je číslo zmluvy o úvere. Z uvedeného súd usúdil, že išlo o zmenku, ktorá mala zabezpečovací charakter a zabezpečovala zmluvu o úvere. Zmenka obsahovala nevyplnenú dlžnú sumu a presne uvedený zmenkový úrok vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy. Žalobkyňa v konaní nepredložila dohodu o vyplňovacom práve k zmenke. Táto dohoda bola súčasťou Všeobecných obchodných podmienok, ktoré predložil súdu až žalovaný na vyžiadanie. Dohoda o vyplňovacom práve k zmenke bola ustanovená v bode 12 Všeobecných úverových podmienok. Žalobkyňa uviedla, že všeobecné obchodné podmienky k úveru neobdržala, nevie ich preto predložiť a neobdržala ani samotnú zmenku, ktorú získala až kópiou z rozhodcovského spisu. Súd mal z bodu 12 Všeobecných úverových podmienok v konaní za to, že zmenka zabezpečovala pohľadávku žalovaného z danej Zmluvy o úvere. Prisvedčuje tomu aj fakt, že v exekučnom príkaze doloženého v spise ako vymáhaná pohľadávka sa spomína aj zmenkový úrok z omeškania vo výške 0,25% denne z istiny. Je teda zrejmé, že žalovaný k vyplneniu zmenky v súvislosti s poskytnutým úverom pristúpil a dokonca zaplatenie takéhoto zmenkového úroku vymáha cestou súdneho exekútora. Samotné ustanovenie bodu 12 Všeobecných úverových podmienok je zmluvným pojednaním, ktoré nebolo medzi stranami individuálne dojednané, ale bolo súčasťou Všeobecných podmienok úveru vopred pripravených žalovaným. Žalobkyňa nemala možnosť zmluvu nijakým spôsobom ovplyvniť. Bežný spotrebiteľ nemá predstavu o fungovaní a dôsledkoch zmenkových záväzkov, nie je schopný posúdiť právne následky uzavretej dohody o zabezpečení vymožitelnosti na strane dodávateľa na jeho úkor. Bežný spotrebiteľ bez akéhokoľvek právnického vzdelania nevie vyhodnotiť aké riziko pre neho znamená podpísanie zmenky a ako tým „uľahčí“ vymožitelnosť pohľadávky veriteľa. Dohodou o vyplnení blanco zmenky sa strany dohodli, že dlžník vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Veriteľ má právo si uplatniť celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmenkovú sumu vyplní veriteľ - remitent najskôr v deň, keď sa stane splatný celý dlh okamžite. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený vyplniť druhú zmenku, keď prvá zmenka bola stratená alebo zničená, a to tak, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia druhej zo zmienek. Takto formulovaná dohoda predstavuje pre spotrebiteľa dohodu vykazujúcu znaky zjavnej neurčitosti a nezrozumiteľnosti, teda dôvody jej neplatnosti v zmysle neprijateľných zmluvných podmienok. Spotrebiteľ nemôže vedieť, vzhľadom k mnohosti možností dojednaných zmluvných pokút (bod č a 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru), či a v akej výške budú uplatnené veriteľom a v akej miere sa premietnu do zmenkovej sumy. Neobyčajne hrubým spôsobom je tu narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch, kde je nielen hypertrofia zabezpečovacích prostriedkov, ale ich koncipovanie je výlučne na prospech veriteľa, bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Zmenka je právny úkon a jeho platnosť je podmienená súladom s ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

73. Právny inštitút zmenky je síce založený na prísnej formálnosti zmenkových vzťahov, avšak táto formálnosť samotná by nemala vychýľovať práva zmenkového vzťahu v prospech jednej zo zúčastnených strán. Zmenkový dlžník a zmenkový veriteľ sú formálne v právne rovnocennom postavení, avšak faktická situácia môže byť odlišná. Najviac dochádza k situácii, že zmenka je využívaná vo vzťahu k tým subjektom, od ktorých nie je možné očakávať hlbšie právne povedomie (spotrebiteľ), čo pre nich môže mať celkom fatálne dôsledky v podobe vzniku dlhovej špirály. Nie je možné prehliadať totiž zneužitie zmenkového inštitútu v neprospech jednej zmluvnej strany. Keďže zmenka bola vystavená žalobkyňou v súvislosti so zmluvou o úvere, súd prihliadal aj na zmluvu ako takú. Ako bolo vyššie uvedené súd zistil absolútnu neplatnosť uzavretej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že súd zistil absolútnu neplatnosť uzavretej zmluvy, ktorej bola súčasťou aj dohoda o zabezpečení pohľadávky zmenkou a dohoda o vyplnení blanco zmenky, je dohoda aj zmenka rovnako neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom a jeho obchádzanie. Neplatnosť zmenky videl súd aj pre rozpor so zákonom, a to § 17 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého splnenie úvere

nie je možné zabezpečiť zmenkou. Tiež rozpor so zákonom č. 250/2007 Z.z., ktorý výslovne limituje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského vzťahu zmenkou s vyplnenou zmenkovou sumou, a to do výšky nesplatennej istiny a príslušenstva maximálne do výšky 30% pôvodnej istiny. Takisto je zmenka podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi, žalovaný predložil žalobkyňi bez vysvetlenia na podpis zmenku, pričom sama žalobkyňa uviedla, že uvedené dokumenty podpísať musela, inak by úver nedostala. Takého konanie žalovaného je konanie, ktorým zaužíva nevedomosť a finančnú tieseň žalobkyne. Takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu. Navyše súd dodáva, že zmenkový úrok vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy (čo je 91,25% ročne!!) je neprimeraný, a je to práve tento úrok, ktorý dlžnú sumu neúnosne zvyšuje každým dňom. Z uvedených dôvodov súd vyslovil aj neplatnosť zmenky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

74. Ďalej žalobkyňa žiadala, aby súd určil za neplatnú aj rozhodcovskú zmluvu uzavretú medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 16.10.2013. Žalovaný v tomto konaní namietal, že vo veci už existuje rozhodnutie Stáleho rozhodcovského súdu týkajúce sa tej istej zmluvy, a to zakladá prekážku res iudicata, t.j. prekážku už rozhodnutej veci. V deň keď strany podpísali zmluvu o úvere, podpísali aj tzv. rozhodcovskú zmluvu o právomoci na prejednanie sporov zo Zmluvy Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Strany sa dohodli, že všetky spory vzniknuté z uzavretej Zmluvy sa budú riešiť pred týmto rozhodcovským súdom, ak bude žaloba naň podaná. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že keď podpisovala Zmluvu o úvere, bolo jej predložených na podpis viac dokumentov, pričom nemala vedomosť o tom, čo tieto dokumenty predstavujú. Žalovaný nijak nepreukázal, že predmetná rozhodcovská zmluva bola medzi ním a žalobkyňou individuálne dojednaná. Takto formulovaná zmluva zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Nedáva jej totiž možnosť výberu buď rozhodcovského súdu alebo všeobecného súdu. Ak sa raz žalovaný rozhodol podať žalobu a podal ju na rozhodcovský súd, žalovaná nemala na výber právomoc rozhodcovského súdu namietat'. Súd tak dospel k záveru, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy v danom prípade je neprijateľné a tým, je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, s poukazom na ustanovenia § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka za neplatné. Preto súd vyhovel žalobe žalobkyne a vo výroku vyslovil neplatnosť uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy teda nemohla byť založená ani právomoc rozhodcovského súdu, rozhodnúť daný spor. Rozhodcovský rozsudok tak nie je materiálne vykonateľný, a preto je nezáväzný. Nie je teda daná ani prekážka res iudicata.

75. Uvedené platí aj napriek skutočnosti, že zmluva bola uzavretá na samostatnej listine súčasne so Zmluvou o úvere. Aj v takomto prípade je nesporné, že zmluva nebola dojednaná individuálne, nakoľko bola podpísaná na predtlačenom formulári, do ktorého boli iba vpísané údaje o dlžníkovi, číslo a dátum uzavretia zmluvy a dátum podpisu zmluvných strán, žalobkyňa nemohla obsah rozhodcovskej zmluvy žiadnym spôsobom ovplyvniť. Uvedené potvrdila aj vo svojej výpovedi na pojednávaní. Toto tvrdenie žalobkyne žalovaný nijakým spôsobom nerozporoval. Je preto dôvodná aplikácia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal možnosť spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Žalovaný nerozporoval ani tvrdenie žalobkyne, že jej nijako nevysvetlil, aké pre ňu môže mať následku uzavretie zmluvy. Súd ďalej uvádza, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy na samostatnej listine v ten istý deň ako samotná zmluva o úvere (spotrebiteľskom), malo len za účel obchádzanie zákonnej úpravy ochrany spotrebiteľa a nie individuálne dojednané rozhodcovskej zmluvy. Rovnako súd vyhodnotil aj dohodu zmluvných strán v rozhodcovskej zmluve, podľa ktorej mala žalobkyňa možnosť odstúpenia od tejto zmluvy v tak krátkom čase - v lehote 10 dní bez uvedenia dôvodov. Ani táto možnosť odstúpenia od tejto zmluvy v tak krátkom čase a doručené odstúpenie žalovanému - nemohla ovplyvniť platnosť rozhodcovskej zmluvy vychádzajúc z faktu, že išlo o formulárovú zmluvu bez vysvetlenia žalobkyňi ako spotrebiteľke a slabšej strane sporu podstatných rozdielov medzi konaním pred všeobecným súdom a rozhodcovským súdom. Napokon súd dodáva, že spôsob predkladania rozhodcovskej zmluvy žalobkyňi ako spotrebiteľovi na podpis s tým, že je mu poskytnutá možnosť oboznámiť sa s textom rozhodcovskej zmluvy, ktorá je vopred pripravená, nie je možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Predkladanie rozhodcovských zmlúv vo formulárovej podobe spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť predloženému formuláru sa javí ako zneužívanie údajného individuálneho dojednania (Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoCsp/25/2020 zo dňa 29.10.2020).

76. Z uvedených dôvodov súd určil neplatnosť aj uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

77. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

78. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

79. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

80. Keďže bola v konaní plne úspešná žalobkyňa nakoľko súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

81. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

82. Žalobkyňa bola v konaní od platenie súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. u) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch oslobodená ako spotrebiteľka domáhajúca sa ochrany svojho práva. Súd teda v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 3 x 99,50 EUR, t.j. 298,50 Eur podľa položky 1 písm. b) zákona č. 71/1992 Zb. na účet Okresného súdu Malacky, nakoľko predmetom tohto konania boli tri samostatné nároky - určenie neplatnosti zmluvy, určenie neplatnosti zmenky, určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).